

Žvaigždžių Saulės ir Mėnulio judėjimo demonstravimas

Rosa M. Ros, Francis Berthomieu

*International Astronomical Union
Technical University of Catalonia, Spain
CLEA, France*

Tikslai

- Suprasti regimąjį žvaigždžių judėjimą įvairiose geografinėse platumose
- Suprasti regimąjį Saulės judėjimą įvairiose geografinėse platumose
- Suprasti Mėnulio judėjimą ir matomą formą įvairiose geografinėse platumose

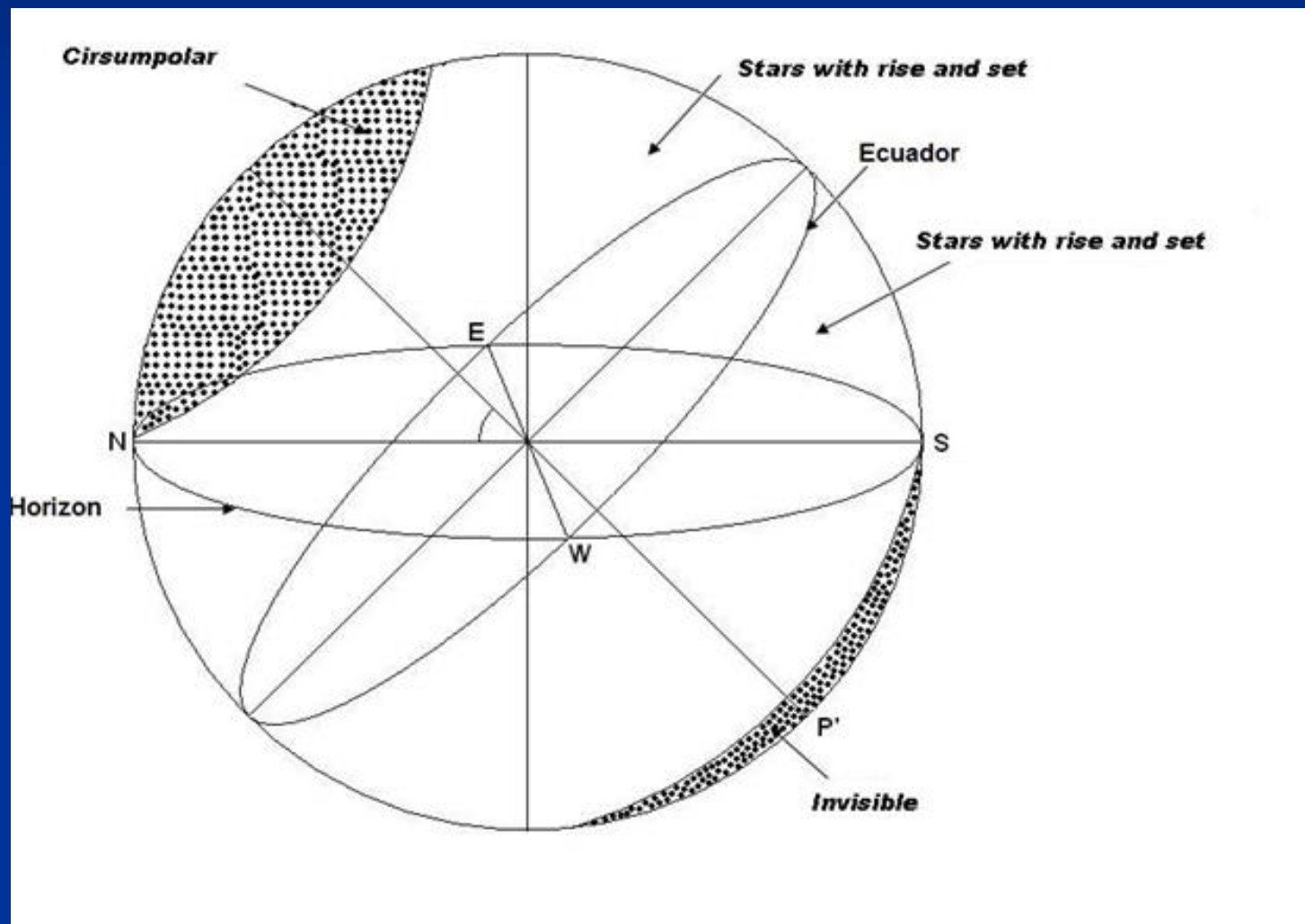

Veikla 1: Žvaigždžių demonstratorius šiems reiškiniams :

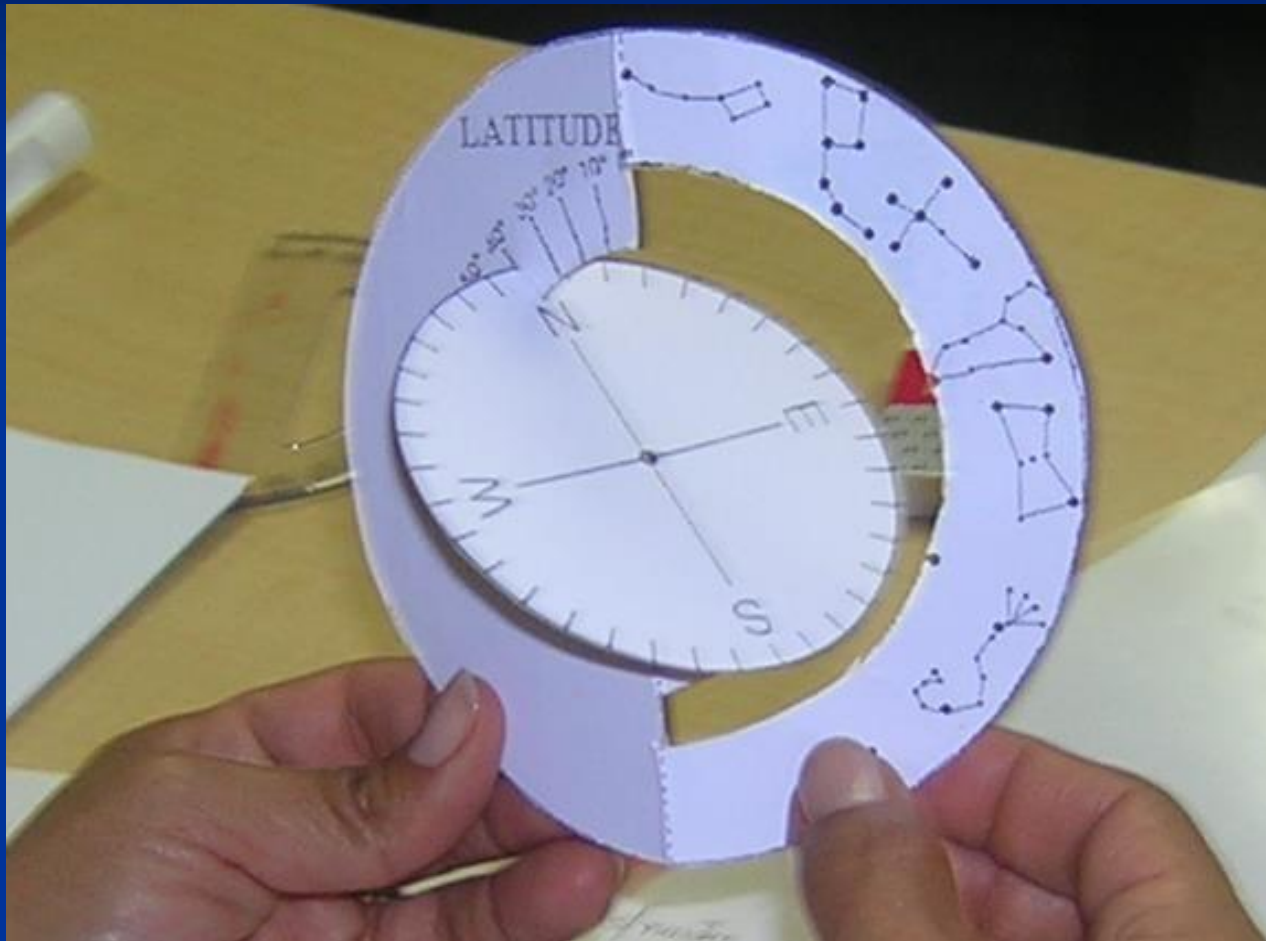
- Žvaigždžių regimasis judėjimas danguje
- Arti dangaus poliaus esančios žvaigždės
- Žvaigždės, kurios teka ir leidžiasi
- Nepatekančios ir nenusileidžiančios žvaigždės
- Pasirinkite bet kurią norimą platumą

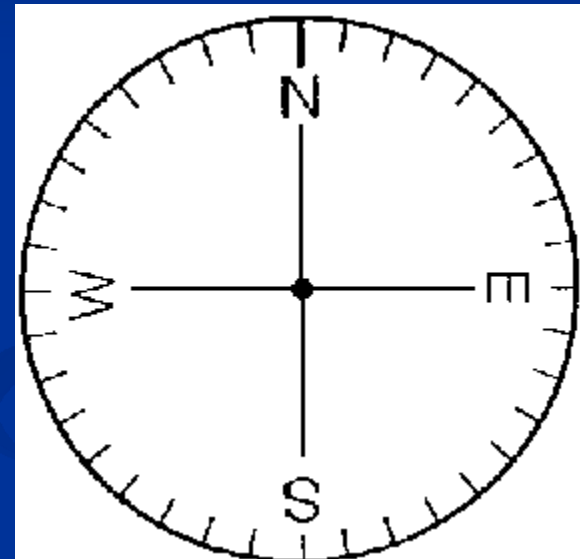
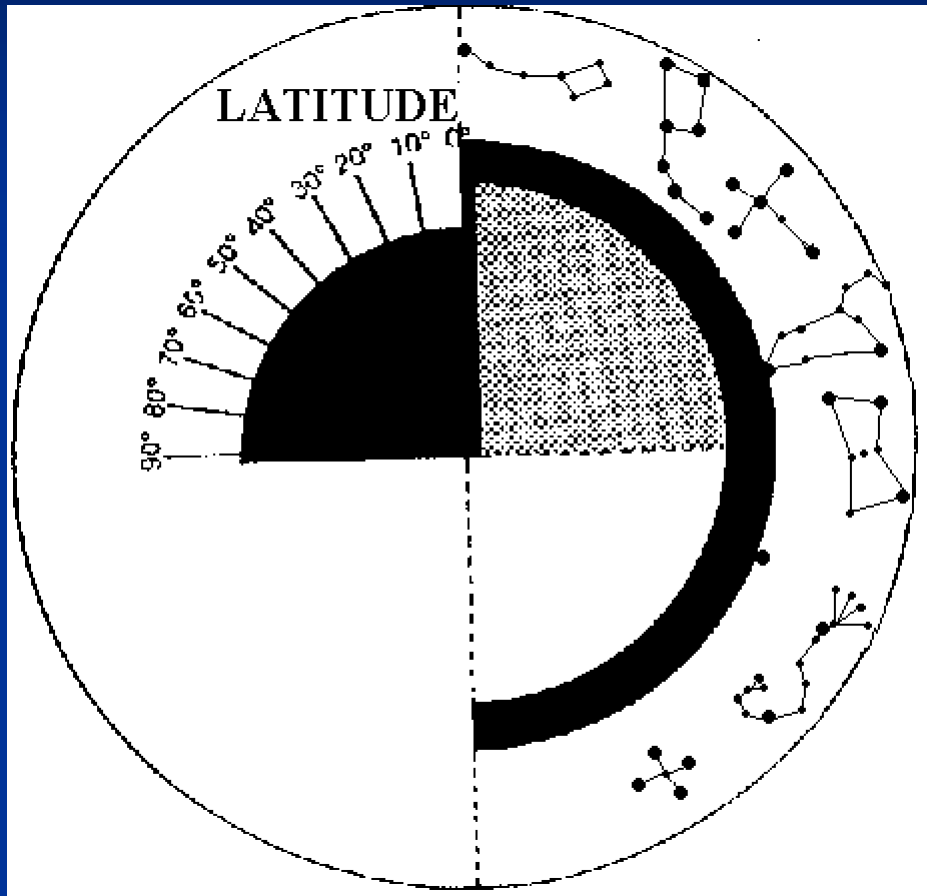
Nenusileidžiančios ir nepatekančios žvaigždės/ teka ir leidžiasi /nepateka ir nenusileidžia

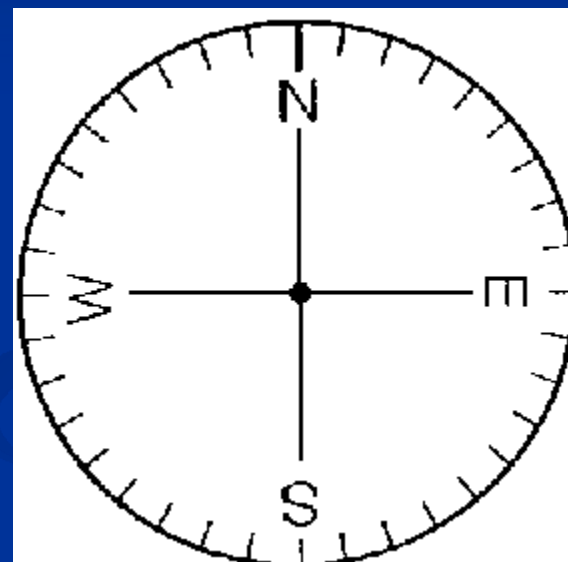
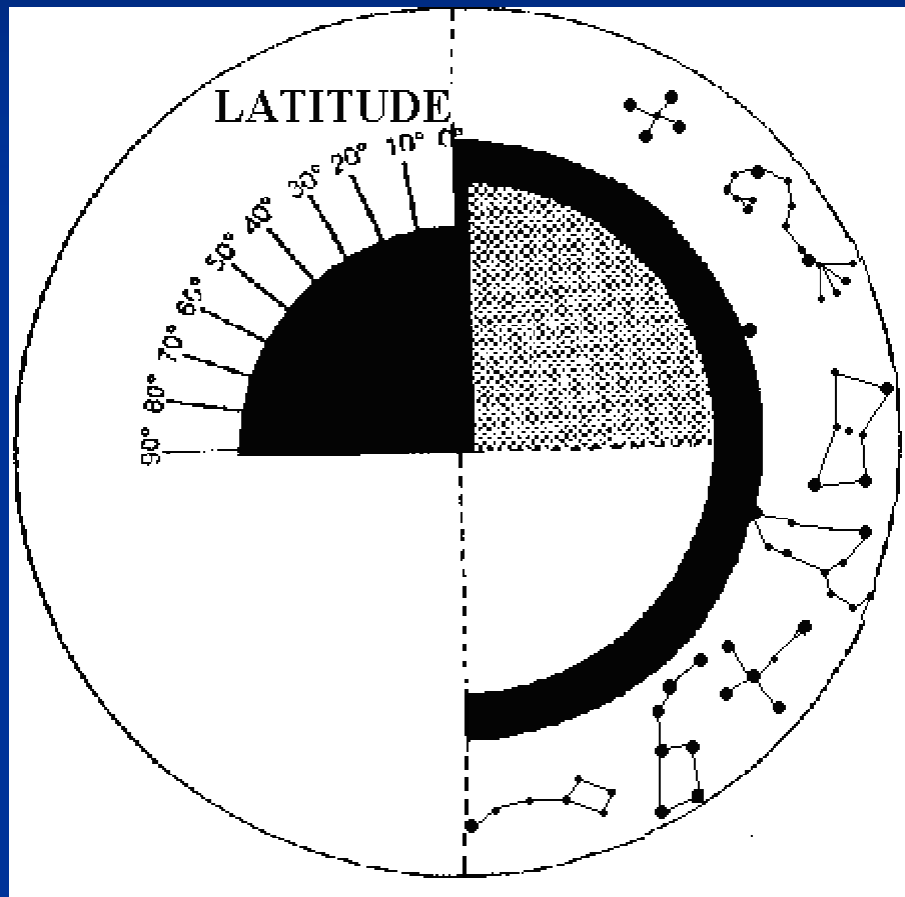
Žvaigždžių demonstratorius

Žvaigždžių demonstratorius Šiaurinė hemisfera

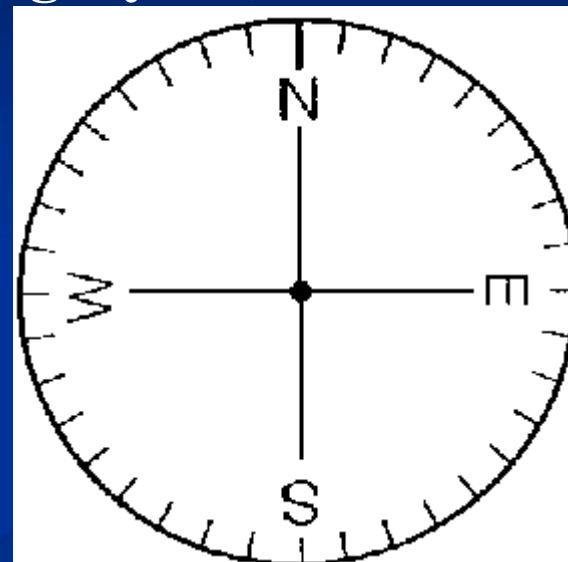
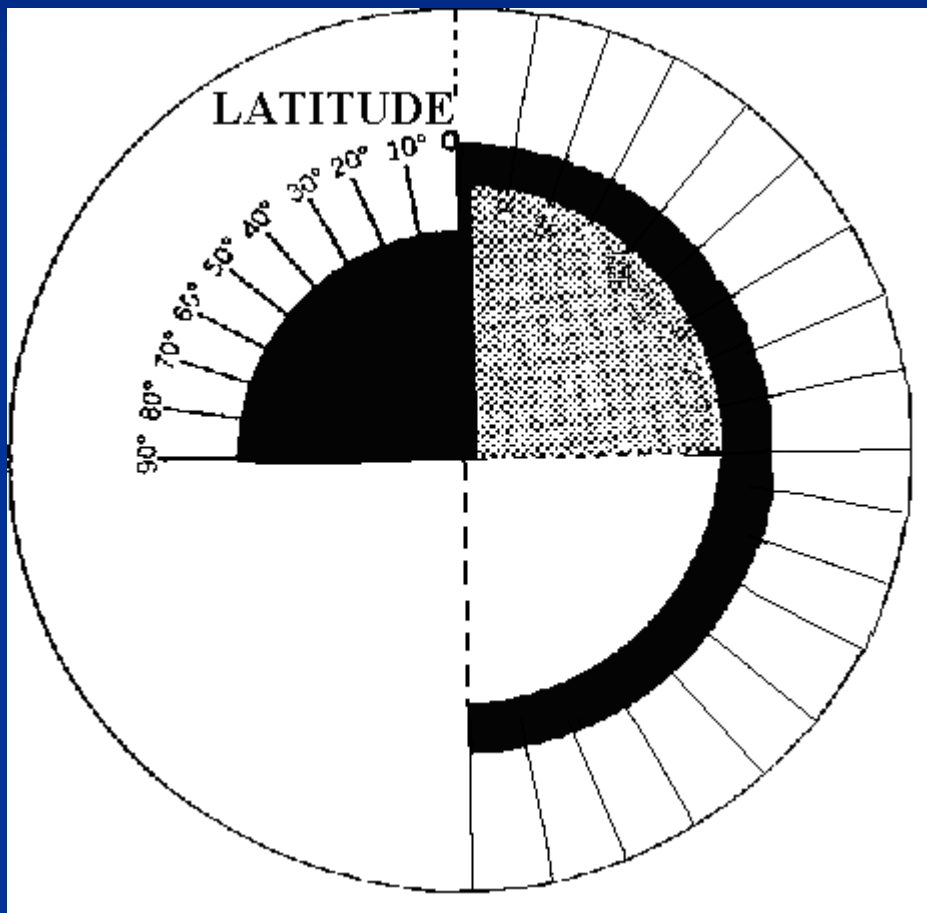

Žvaigždžių demonstratorius Pietinė hemisfera

Tuščias žvaigždžių demonstratorius

(pridėkite norimus žvaigždynus)

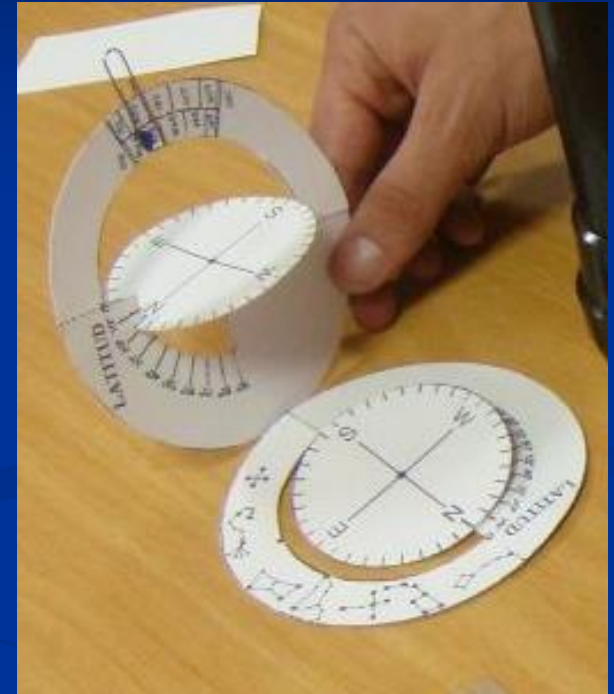

- Pavasaris
- Vasara
- Ruduo
- Žiema
- arba kiekvieną mėnesį

Konstravimas

- Paaiškinimas priklauso nuo Jūsų geografinės vietovės:
- Šiaurinė hemisfera
- *Pietinė hemisfera*

Gaminimo instrukcijos - Žingsnis 1

- Nukopijuokite ant storo popieriaus
- Iškirpkite abi dalis (didelę ir mažą per ištisinę liniją)
- Pašalinkite juodą sritį
- Sulenkite pagrindinę dalį išilgai tiesios taškinės linijos

Gaminimo instrukcijos - Žingsnis 2

- Išpjaukite mažą įpjovą horizontaliame diske virš “N” (Šiaurinė hemisfera) arba “S” (*Pietinė hemisfera*)
- Priklijuokite horizonto disko šiaurės-rytų kvadrantą (šiaurinė hemisfera) ant pagrindinės dalies pilko kvadranto. Žymė “W” turi sutapti su 90° platuma arba pietų - vakarų kvadrantą (*pietinė hemisfera*) ant pagrindinės dalies pilko kvadranto. Žymė “E” turi sutapti su 90° platuma.

Būkite atidūs, modelio tikslumas priklauso nuo teisingo abiejų dalių sulygiavimo.

Gaminimo instrukcijos – Žingsnis 3

- Priderinkite įpjovą “N” (šiaurinė hemisfera) hemisphere) į kvadrantą virš patumos laipsnių *arba įpjovą “S” (pietinė hemisfera) kvadrante virš platumos laipsnių*

Laikykite horizonto diską statmenai platumos laipsnių diskui

- Naudokite įtaisą bet kuriai norimai platumai...

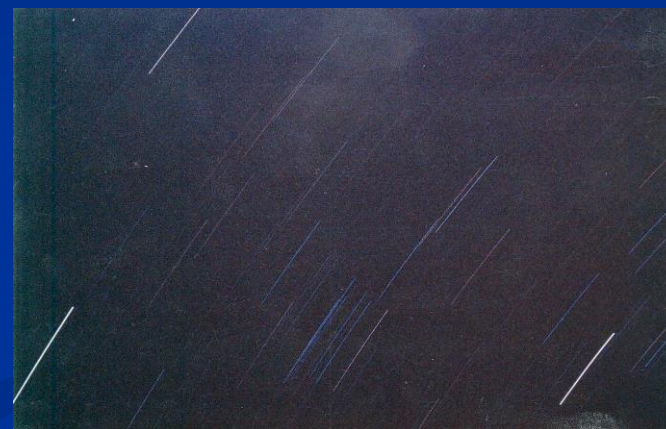

Žvaigždžių trekų pokrypiai

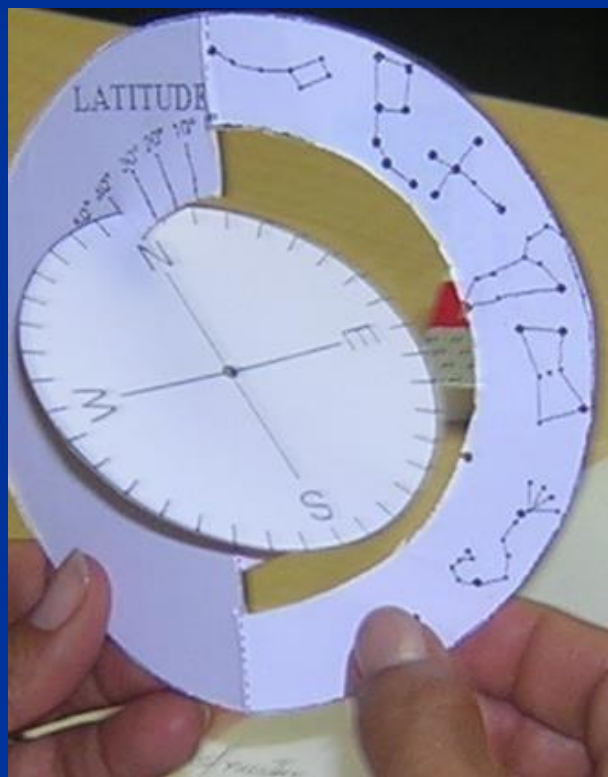
platuma 70°
Enontekiö
Suomija

platuma 41°
Montseny
Ispanija

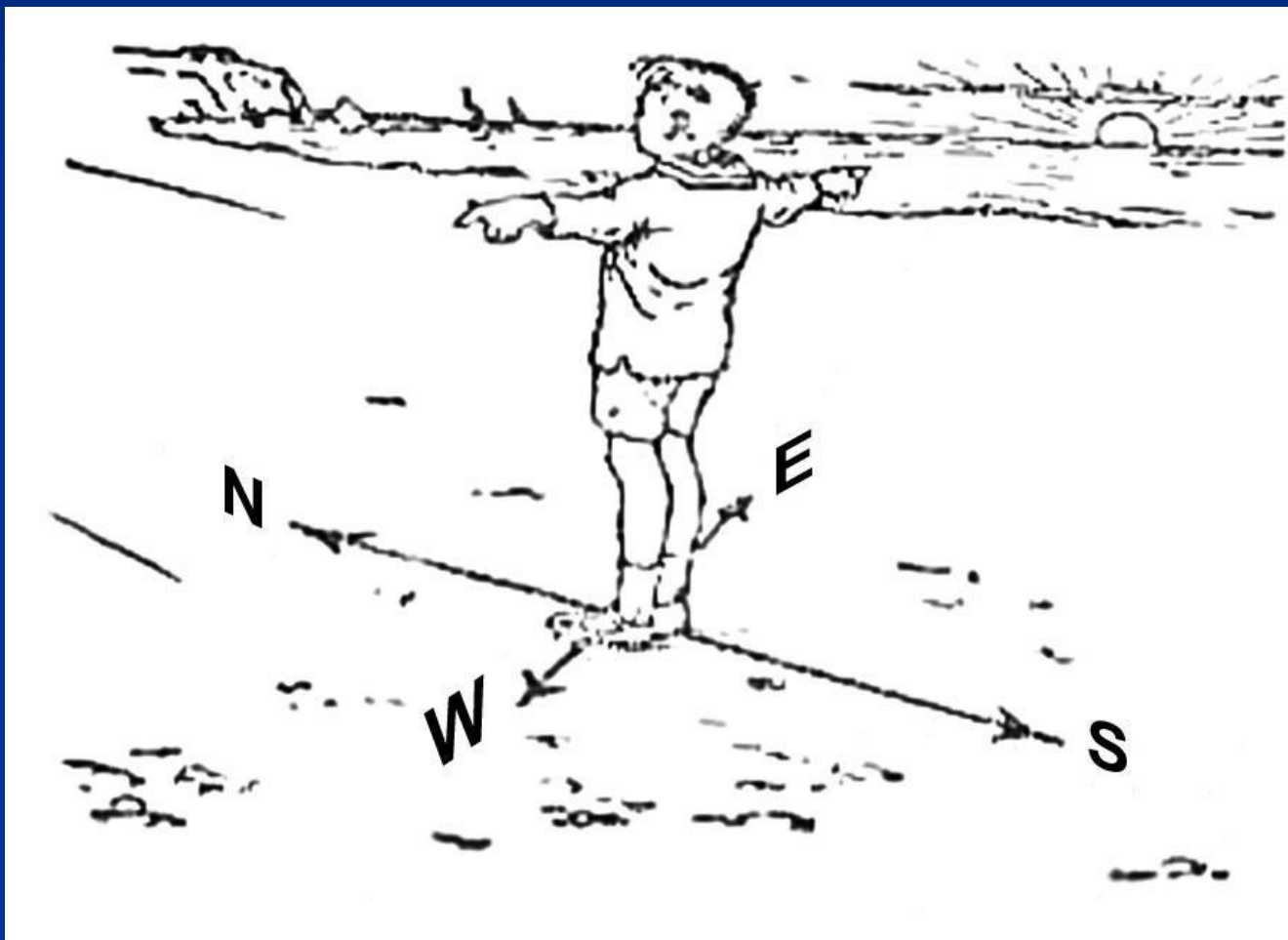
patuma 23°
Matehuala
Mexico

Kur teka Saulè ?

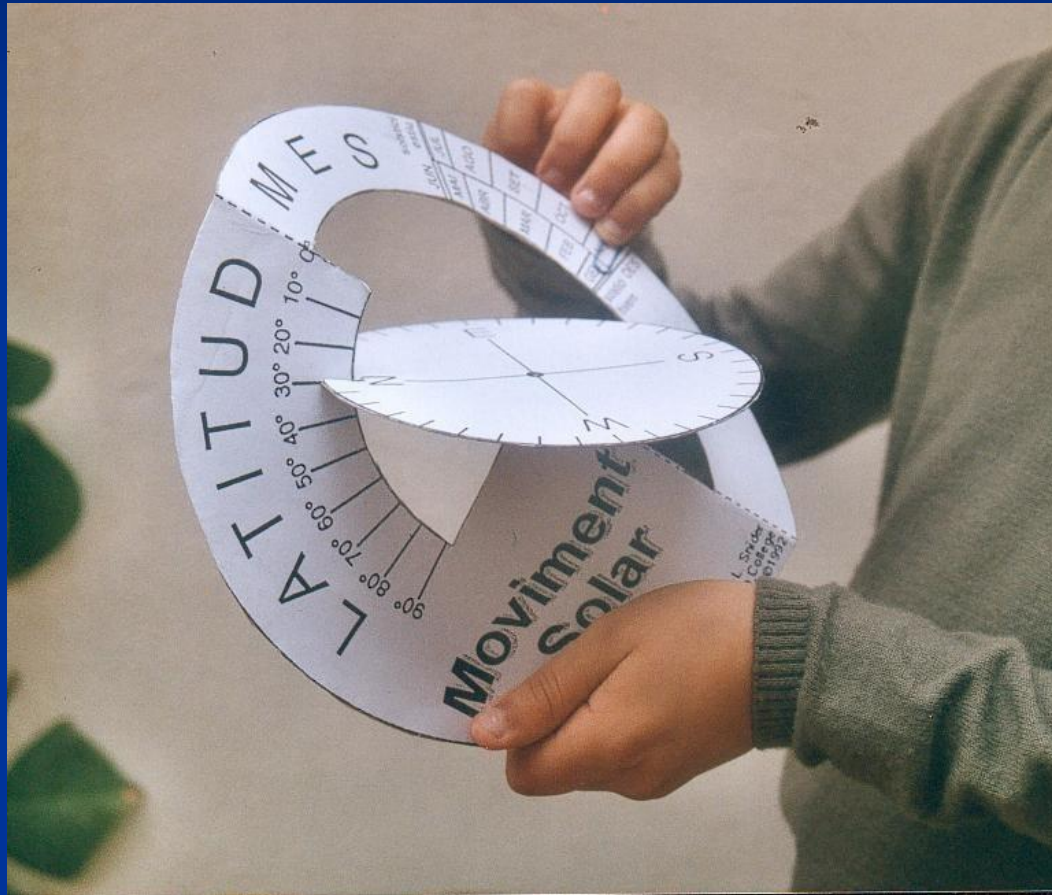
Ar šis paveikslėlis teisingas?

**Saulē visada teka rytuose,
leidžiasi vakaruose.
Ar tai teisinga?**

...su kitu demonstratoriumi

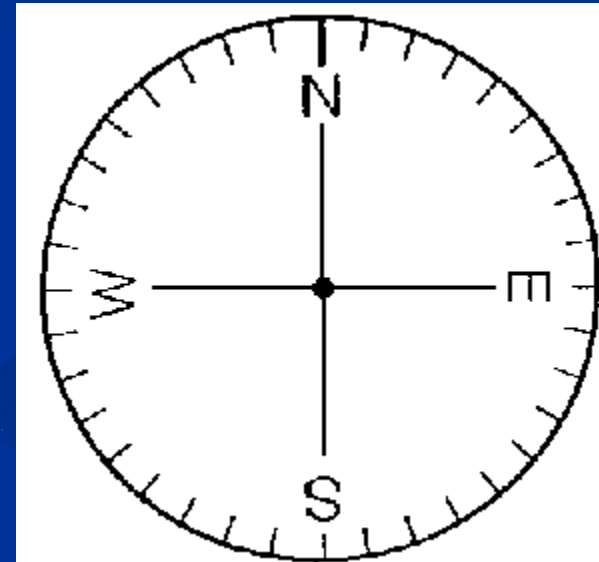
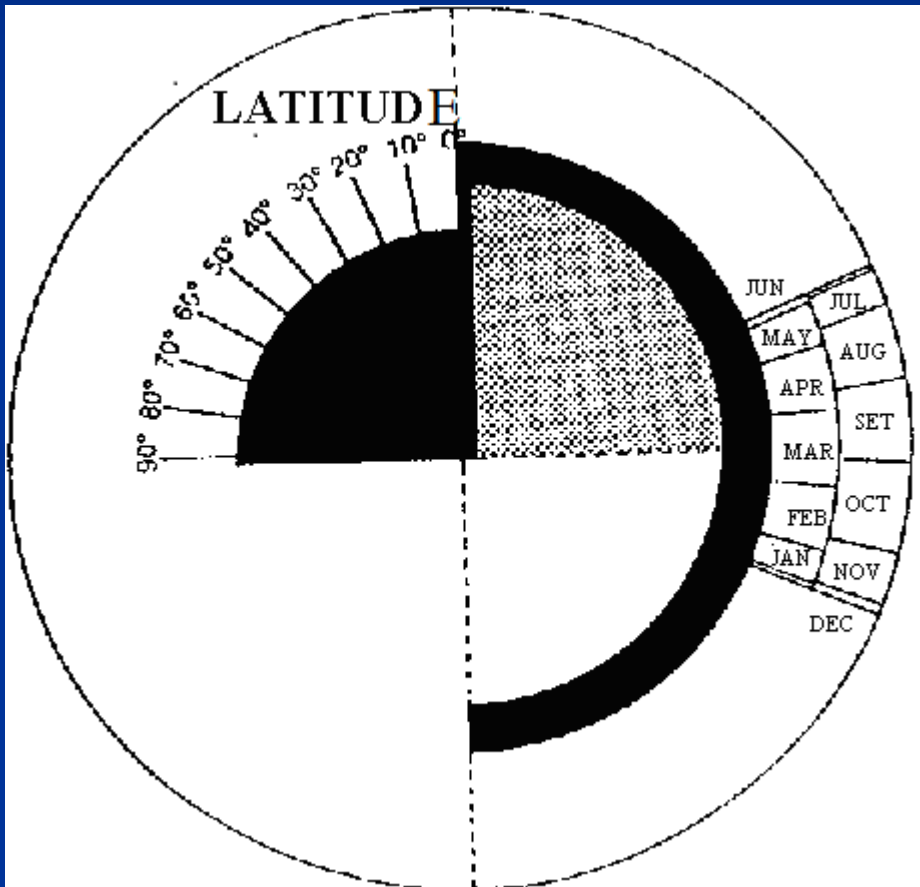

Veikla 2: Saulės demonstratorius:

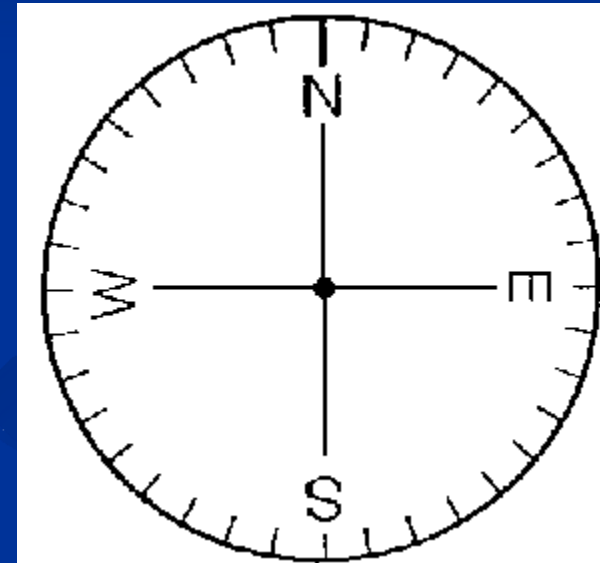
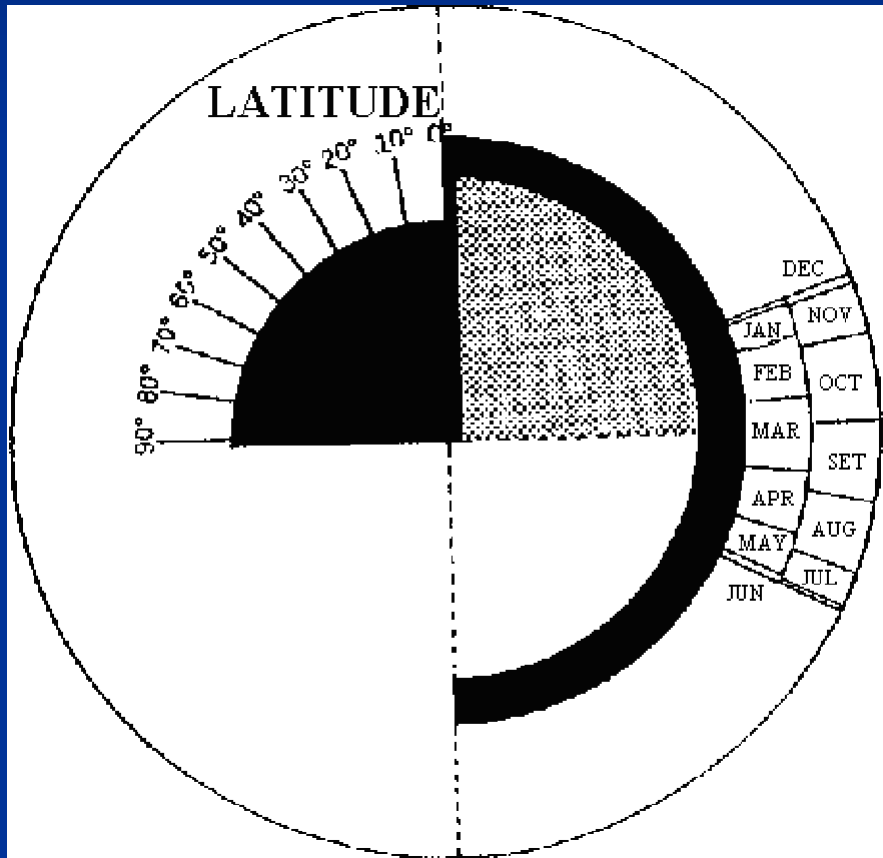
- Saulės kelias per dieną
- Saulės judėjimas per metus
- Saulės teka ir laida
- Saulė vidurnaktį
- Nukeliaukite į bet kur , jei žinote geografinę platumą

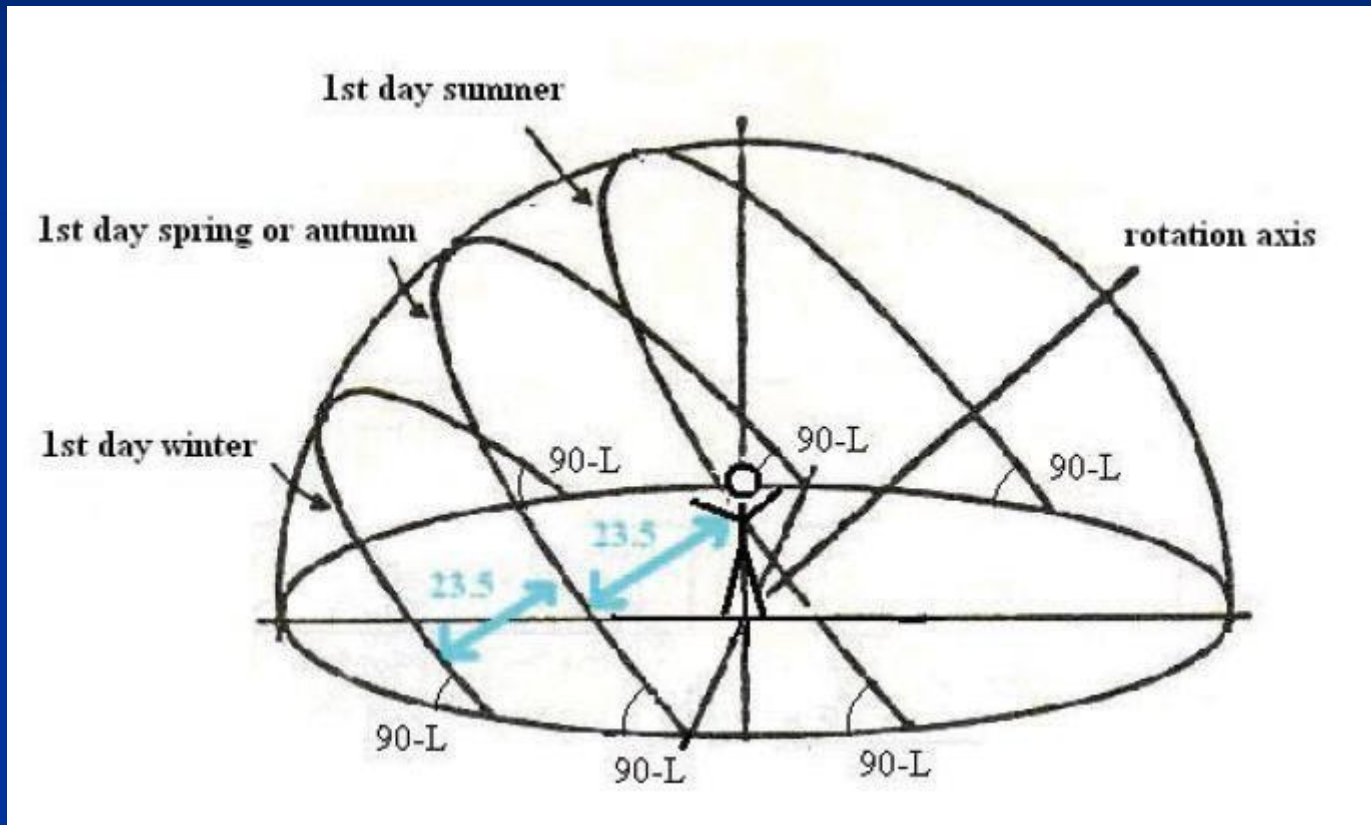
Saulės demonstratorius – šiaurinė hemisfera

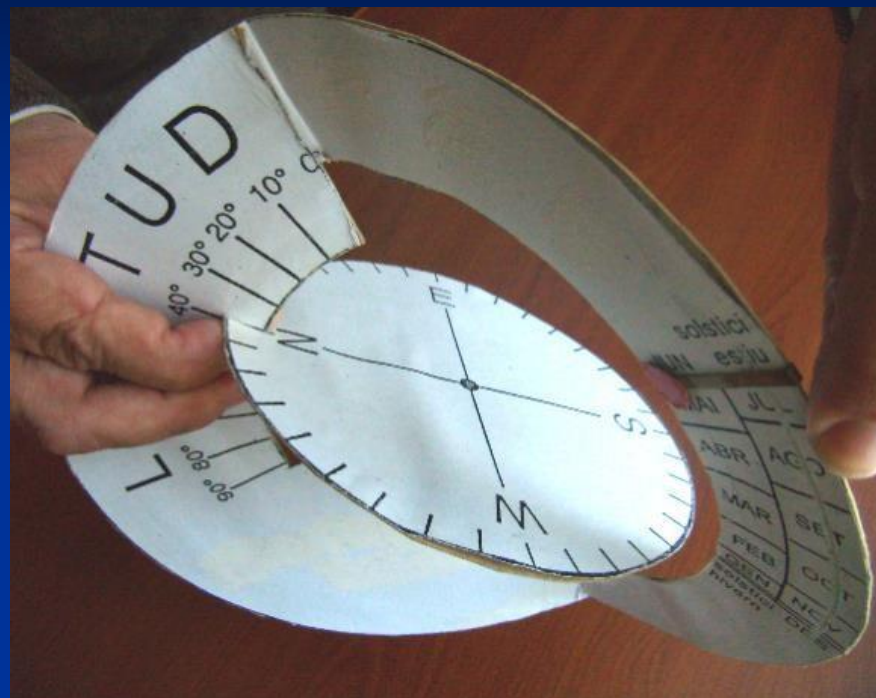
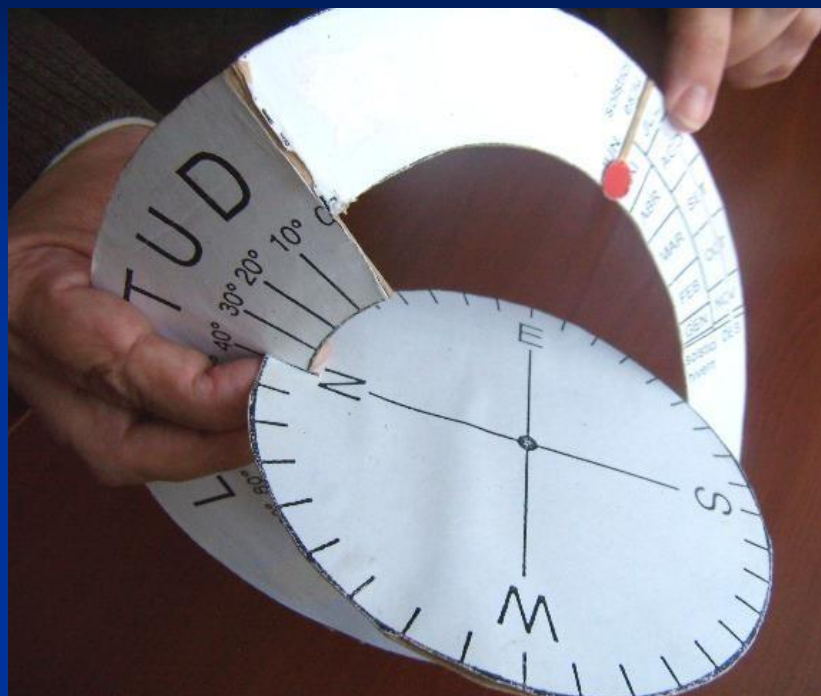
Saulės demonstratorius – pietinė hemisfera

Saulės kelias

Saulės kelias

- Nustatykite “N” ties reikiama platumą
- Žymeklį nustatykite ties reikiama data
- Stumkite datos “ranką” ir parodykite Saulės kelią per dieną
- Pažymėkite Saulės tekos ir laidos vietą

Saulės kelio polinkis

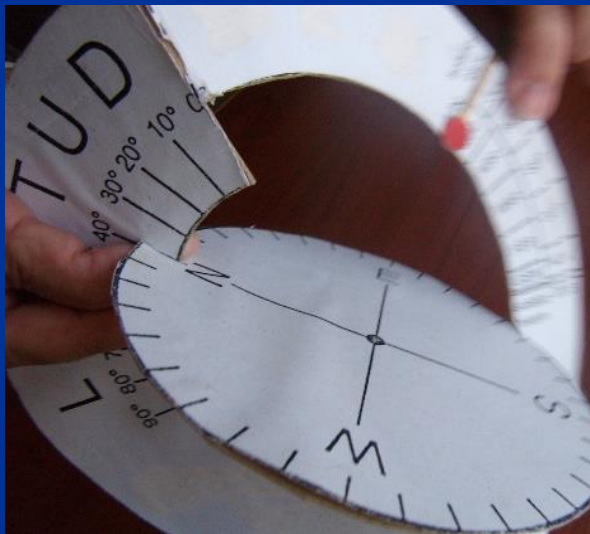
platuma 70°
Enontekiö
Suomija

platuma 40°
Gandía
Ispanija

platuma 5°
Ladrilleros
Kolumbija

Saulės kelio aukštis

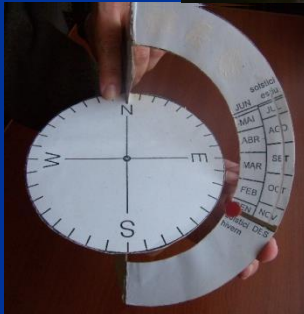
Vasara ir žiema Norvegijoje

Sauls teka ir laida įvairiose vietovėse

žiema

**Pavasaris
/ruduo**

vasara

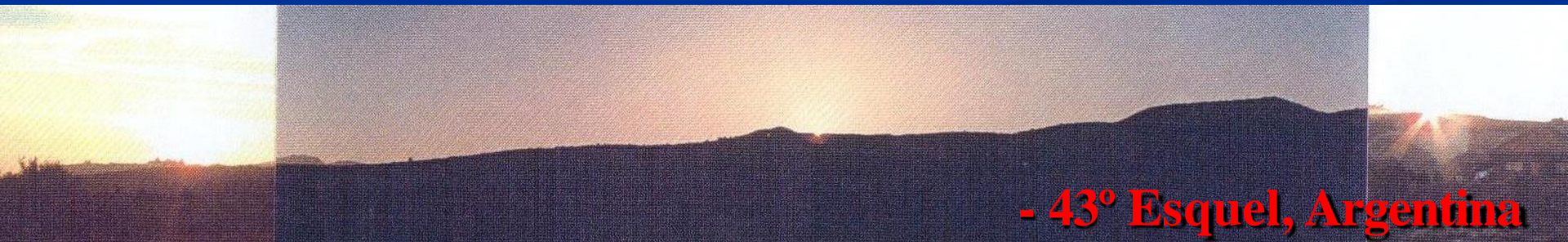
Saulės teka ir laida įvairiose vietovėse

2° Popayán, Colombia

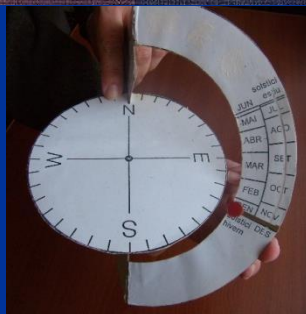

- 19° La Paz, Bolivia

- 43° Esquel, Argentina

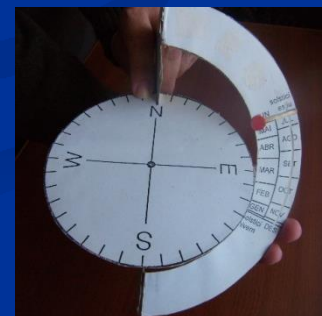
žiema

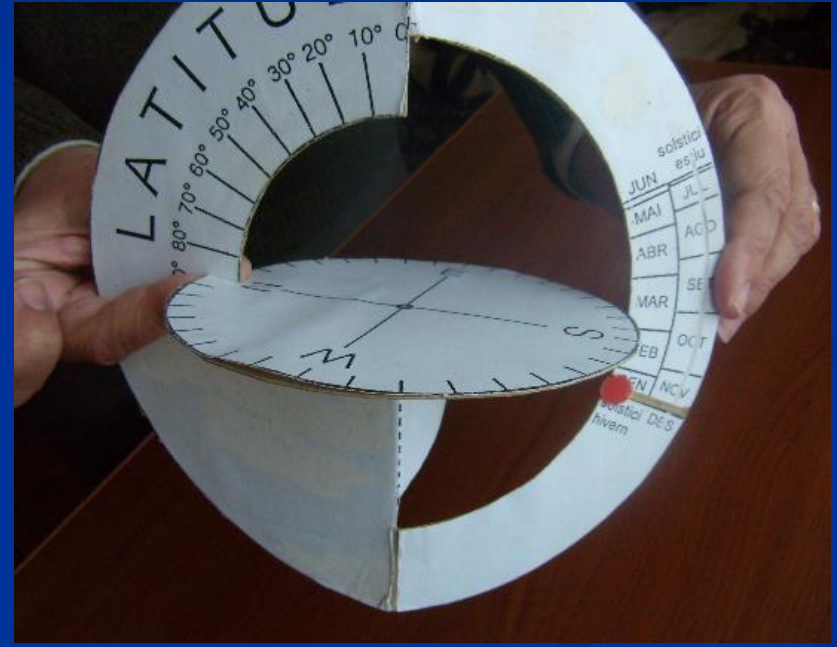
Pavasaris
/ruduo

vasara

Poliarinē vasara ir ziema

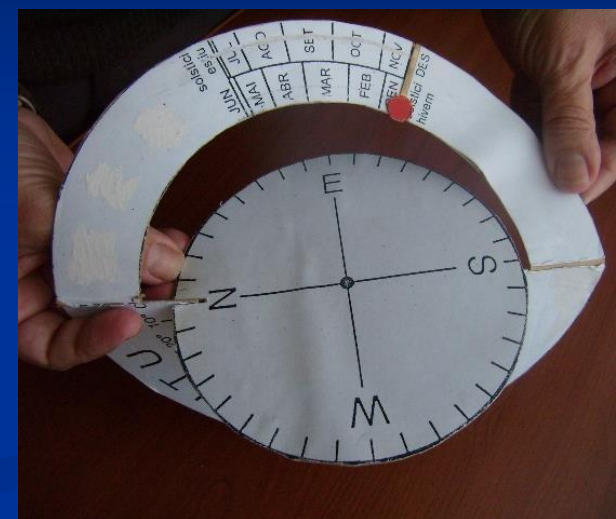
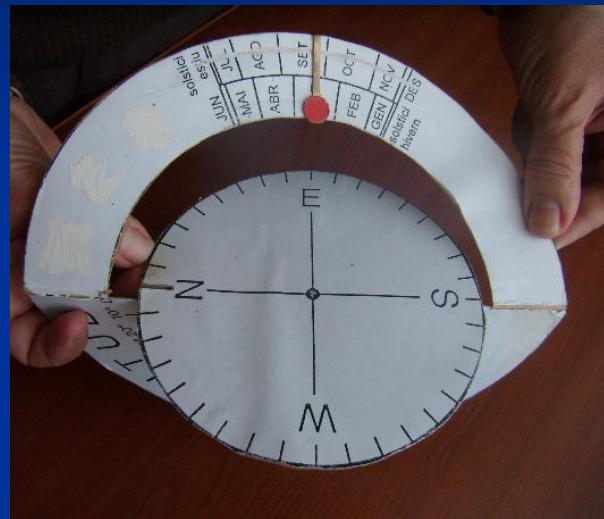
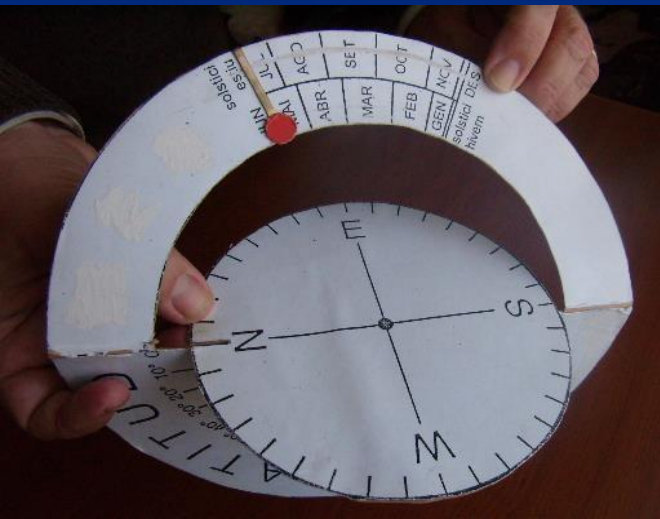
Ties ašigalīais saulē pusē metu būna virš horizonto, o pusē metu - žemiau.

Vidurnakčio Saulė

**Saulė ieidžiasi kol pasiekia
meridianą ir vėl kyla aukštin
vietoj to, kad leistųsi po horizontu.**

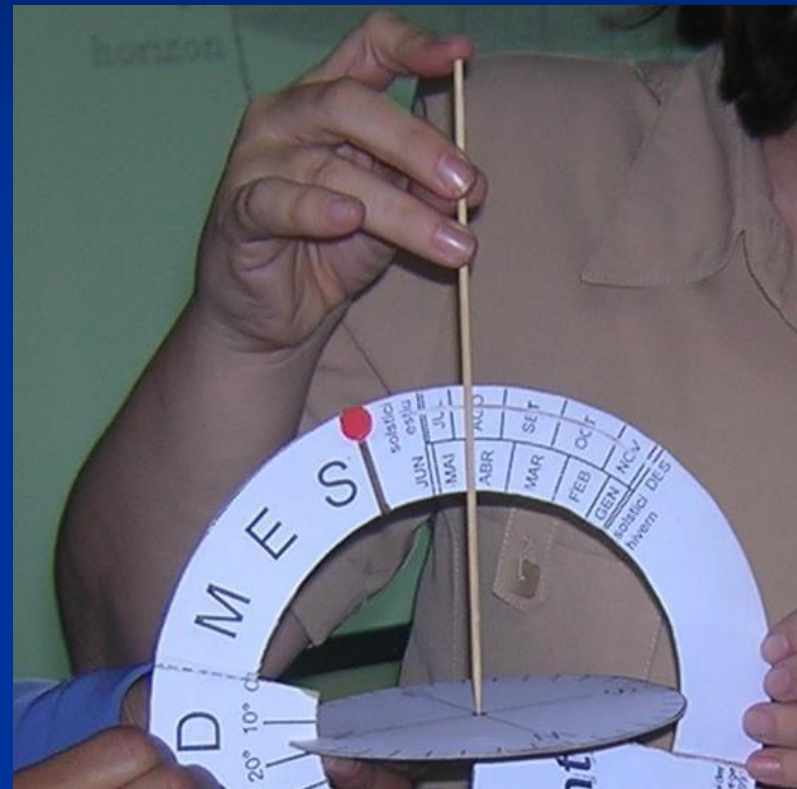
“Metų laikai ties ekvatoriumi”

Saulės kelias visada yra beveik statmenas horizontui, o jo ilgis beveik vienodas ištisus metus.

Saulė zenite

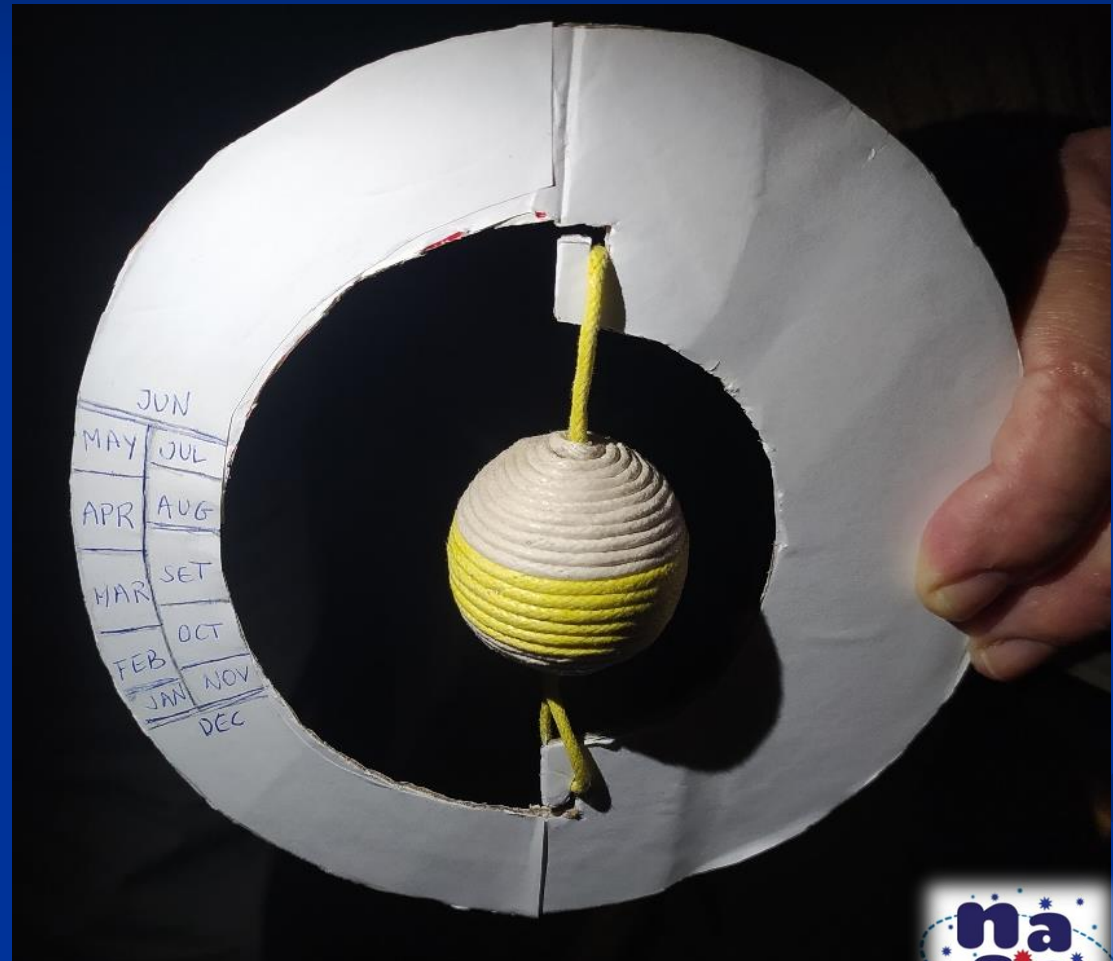

Vidurdienį jūsų šešėlis yra po kojomis.

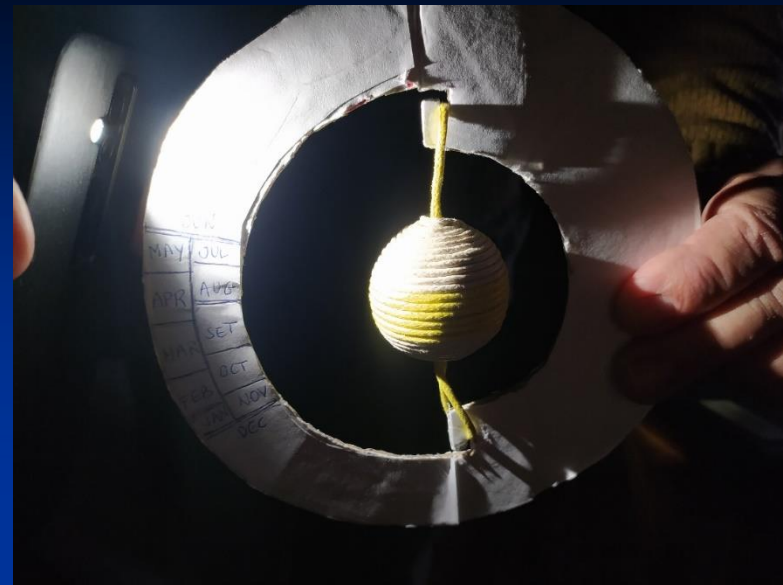

Veikla 3: Žemės lygiagrečių demonstratorius

- Paaiškinti Saulės padėtį naudojant Žemės lygiagretes

3 veikla: Žemės lygiagrečių demonstratorius

Veikla 4: Mėnulio demonstratorius

- Kodėl Mėnulis kai kuriose vietose šypsosi?

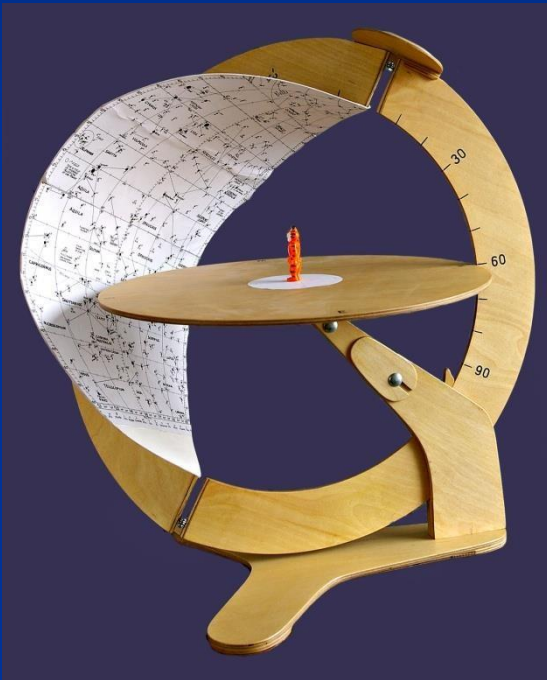
Kodèl – taip arba ne

Veikla 3: Mēnulis demonstratorius

XXL demonstratoriai

Ačiū už Jūsų dėmesį!

